

Täysistunto

Tiistai 20.11.2018 klo 14.00—19.35

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisilain 2 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 223/2018 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

16.06 **Sisäministeri Kai Mykkänen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus siis esittää muutettavaksi poliisilakia siten, että lakiin lisättäisiin säännökset, joiden perusteella poliisilla olisi nykyistä kattavampi toimivalta puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun. Tämä puuttuminen olisi mahdollista vain, jos se on välttämättöntä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, rikosten ennaltaehkäisemiseksi tai jo aloitetun rikoksen keskeyttämiseksi, erityisten valvontakohteiden vartioimiseksi, poliisitehtävän tai merkittävän valtiollisen tapahtuman turvaamiseksi tai onnettomuuspaikalla suoritettavien toimenpiteiden tai toimenpiteen kohteena olevan henkilön yksityisyyden suojaamiseksi.

Esimerkiksi kameroilla varustettujen dronejen käyttäminen onnettomuuspaikoilla on niin maailmalla kuin Suomessa valitettavasti johtanut tilanteisiin, joissa on uhattu sekä uhrien yksityisyydensuojaa että myös turvallisuusviranomaisten nopeaa toimintaa tällaisen tilanteen yhteydessä. Tässäkin yhteydessä haluan käyttää mahdollisuutta hyväkseni, että varmaan eduskuntakin yhdessä voisi vedota kansalaisiin, että turvallisuusviranomaisten ja pelastajien toiminta onnettomuustilanteissa turvataan ja tämäntyyppinen kuvaustoiminta myöskään uhrien yksityisyydensuojan rajamailla ei Suomessa yleistyisi.

Miten poliisi voisi sitten puuttua lennokkeihin? Tämä lakiesitys antaisi mahdollisuuden käyttää teknistä laitetta, joka ei kuitenkaan aiheuta vähäistä suurempaa haittaa muulle yleisön radioviestinnälle tai viestintäverkolle. Tällaisia laitteita saisi käyttää vain niin kauan kuin se on välttämättöntä toimenpiteen suorittamiseksi, ja kysymys voi siis olla laitteesta, joka joko pakottaa lennokin maahan tai ottaa lentolaitteen ohjauksen haltuun. Teknistä laitetta voisi käyttää ainoastaan asianmukaisen koulutuksen saanut poliisimies. Tarvittaessa voitaisiin käyttää myös tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina suhteessa välttämättömään tarpeeseen. Poliisimiehellä olisi oikeus käsitellä lennokin tai miehittämättömän ilma-aluksen käyttöön liittyvää radioviestintää, välitystietoja, sijaintitietoja lennokin ja miehittämättömän ilma-alukseen kulkuun puuttumiseksi tai sen järjestelmän yksilöimiseksi ja sijainnin määrittelemiseksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2018 vp

Olemme siinä tilanteessa, että lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten käyttö on nopeasti ja runsaasti lisääntynyt ja ne ovat kehittyneet aiempaa suorituskykyisemmiksi sekä kantomatkojen että erityisesti kuvausjärjestelmien osalta. Ne muodostavat uudenlaisen ja aiempaa suuremman turvallisuusuhan, johon vastaaminen kuuluu ensi sijassa poliisille. Haluan tietysti korostaa, että sinänsä uusi tekniikka muodostaa myös merkittävän mahdollisuuden, jolla on itse asiassa nyt viimeisen viikon aikanakin pystytty esimerkiksi takaa-ajotilanteissa saavuttamaan kiinniotettava ja useita kertoja tämänkin vuoden aikana löytämään eksynyt maastosta. Mutta silloin, kun niitä käytetään väärin, ne muodostavat todella uhan, johon on tarvetta poliisin puuttua. Tällä hetkellä poliisilaissa ei ole lainkaan lennokkien tai miehittämättömien ilma-alusten kulkuun puuttumista koskevaa toimivaltuussäännöstä, ja tästä syystä hallitus on päätnyt esityksen tekemään.

Ehdotuksen vaikutuksista voidaan todeta, että ennen kaikkea tarkoituksena on tietenkin se, että turvallisuutemme paranee erityisesti onnettomuustilanteissa mutta myös mahdollisesti rikollisten tahallaan käyttämän häirintätarkoituksen estämiseksi. Voi sanoa, että tiettyissä tilanteissa myös valtiollisten erityiskohteiden vartiointi voi tulla kyseeseen näitä miehittämättömiä lennokkeja vastaan, ja silloin puhutaan myös kansallisen turvallisuuden kysymyksistä.

Arvoisa puhemies! Toivon, että käymme rakentavan keskustelun myös tästä lakiehdotuksesta.

16.10 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä dronejen tekemä ongelma Suomessa, tai oikeastaan yleismaailmallisesti, leviää, se, että lentävillä pienillä laitteilla pystytään esimerkiksi kuvaamaan vaikka nyt pihapiiriä, että mitä siellä tapahtuu, taikka pahimmillaan on niin, että siitä voi tulla jopa häirintään johtavaa toimintaa, jossa henkilön kotipiiriä tarkastellaan jatkuvasti ylhäältä päin. Ajatelkaa nyt vaikka sellainen tilanne, että joku menee kameran kanssa toisen pihapiiriin kuvaamaan vaikka siinä talossa asuvia ihmisiä: Se on varmasti rikollista toimintaa, sitä ei saa tehdä, se on ihan nykyisessä laissa kielletty. Mutta kun omistaa tällaisen lentävän pienen laitteen, missä on tarkka kamera, niin voi pahimmillaan tehdä jopa semmoisen homman, että laittaa elävän kuvan tulemaan, ja se on sitten vaikka YouTubeen vietynä suoraan katsottavissa, mitä tapahtuu siellä perheen takapihalla, jossa lapset ovat leikkimässä ja vanhemmat viettävät vaikka vapaapäivää, tai kun ollaan kesämökillä järvenrannalla.

Kiitoksia ministerille siitä, että hän on aktiivisesti tätä asiaa vienyt eteenpäin. Mutta toivoisin nyt hartaasti, että tähän saataisiin paljon, paljon jyrkemmät, selkeämmät rajat ja vastuut, sillä tähän loukkaa selvästi yksityisyydensuojaa, se, että mennään pihapiiriin kuvaamaan näillä laitteilla. Sehän onnistuu vallan hyvin. Nykyiset kamerat ovat niin tarkkoja, että niillä pystyy saamaan huipputasoinen kuvaa aivan alkeellisilla lentovälineillä. Tämän takia toivoisin, arvoisa ministeri, vastausta: ollaanko tähän jollakin [Puhemies koputtaa] keinoin puuttumassa vielä kovemmalla kädellä, koska tässä on menty nyt yksityisyydensuojan piiriin todella vahvasti, jos näille ei saada kohtapuoliin tiukkoja rajoja, muutenkin kuin tällaisissa tärkeissä kohteissa, kuten esimerkiksi Puolustusvoimien ja valtionjohdon asioissa, myös yksityisen ihmisen yksityisyydensuoja on mielestäni vaalimisen arvoisen.

16.12 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Me olemme puolustusvaliokunnassa käsitelleet vastaavatyypistä lainsäädäntöä Puolustusvoimien osalta. Sillä tähdätään

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2018 vp

siis nimenomaan samanlaiseen lopputulokseen kuin tässä sisäministeri Kai Mykkäsen esittelemässä lakiesityksessä, jossa nyt poliisille tulee oikeudet puuttua lennokkeihin, droneihin ja muihin vastaaviin ottamalla ne haltuun tai alas ajamalla ne erilaisissa tilanteissa.

Ministeri toi esille onnettomuustilanteet. Varmasti voisi kyseeseen tulla yllättävät tilanteet mielenosoituksissa. Toki täytyy muistaa, että usein näitä väliaikaisia lentokieltoja asetetaan esimerkiksi sellaisissa tilanteissa kuten silloin kun Trump ja Putin Suomessa tapasivat, silloin oli isompia alueita luonnollisesti jo rajattu. Mutta nimenomaan tällaisiin vähän yllättäviin tilanteisiin, mihin ministerikin viittasi, tällä pystytään poliisin toimesta puuttumaan.

Puolustusvoimien puolella ongelma on ollut nimenomaan vakoilu, ja sielläkin sellaisissa tilanteissa, kun järjestetään erilaisia harjoituksia, ulkovaltojen miehittämättömiä droneja, lennokkeja ja muita on ollut häiritsemässä näitä harjoituksia. Ne saattavat aiheuttaa tällaisen akuutin häiriön tietysti lentokoneille ja muille mutta myös puhtaasti vakoilua. Ja meidän teknologiamme menee kovaa vauhtia eteenpäin, itse asiassa taitaa tänäkin päivänä jo olla mahdollista toteuttaa ilmatilan loukkaus ja vakoilu niin, että itse tämä henkilö, joka vakoilun suorittaa, onkin jossain ihan toisella puolella maapalloa ja saattaa ohjata koneen yli rajan.

Vankilathan meillä ovat jo luonnollisesti näitä alueita, joissa koneet pystytään ottamaan alas, eli näitä ei drone-alueita tule koko ajan lisää, ja hyvä niin.

16.14 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. Täytyy sanoa, että kun tekniikka kehittyy, tekniikka muuttuu, uusia laitteita ja käyttäytymistapoja tulee hyviä ja ei niin hyviä, niin totta kai lainsäädännön täytyy seurata aikaansa ja muuttua siinä mukana. Taustalla on yleisen järjestyksen, yleisen turvallisuuden ylläpitäminen, rikosten ennaltaehkäisy ja jo toteutumassa olevien rikosten keskeyttäminen.

Yksi asia, mikä on tullut esiin, on tällainen lentoliikenteen häirintä. On käytetty erilaisia laservaloja, on käynyt ilmi, että lähellä lentokenttiä lennätetään vastoin määräyksiä ja ohjeita lennokkeja. Ymmärtääkseni tämä lakiesitys antaa valmiuksia, toimintamahdollisuuksia poliisille puuttua tiukemmin myös tämän tyyppiseen häiriökäyttäytymiseen.

16.15 Ari Jalonen sin: Arvoisa puhemies! Kehitys tosiaan kehittyy, ja silloin kun tulee uusia toimintatapoja tai laitteita, millä tehdään jotain asiaa toisin, tulee väistämättä myös vastaan ongelmia ja haasteita, jotka tarvitsee sitten ratkaista.

On hyvä, että tässä nyt ratkotaan näitä havaittuja ongelmia, mutta kysyn nyt: eihän tässä tehdä kuitenkaan vahingossa mitään esteitä sentyylliselle kehitykselle, että voi olla vaikka ruokakassin kotiintuontipalvelu dronen avulla tai vaikkapa että ensiaputilanteissa 112-puhelu soitettua puhelin paikantuu ja jos siellä on elvytystilanne menossa, niin sinne lähtee automaattisesti defibrillaattori, millä voidaan ottaa tilanne haltuun, tai että tulee vaikkapa joku postitoiminnan uusi muoto? Niitähän on jo nyt koetettu. Kysymys tosiaan kuuluu: eihän nyt vahingossa tehdä minkäänasteista estettä tälle kehitykselle?

16.16 Katja Hänninen vas: Arvoisa rouva puhemies! Tätä lakiesitystä on kyllä odotettu, ja luulen, että tästä ei kovin paljon erimielisyyksiä opposition ja hallituksen välille synny, toisin kuin ehkä monista muista esityksistä on syntynyt. Tämä on todella kannatettava. Nämä dronet ovat tosiaan yleistyneet todella huimaa vauhtia viime vuosina, ja juuri se, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2018 vp

niitä on mahdollista käyttää rikolliseen toimintaan. Vankiloihin voidaan kuljettaa huumeita, lääkkeitä ja pahimmassa tapauksessa vaikka aseita.

Nyt sitten tietysti on tärkeää, että meillä on mahdollisuus niitä droneja häiritä vaikka paikallisesti vankiloitten tai voimalaitosten yllä, että ne eivät sinne alueelle pääse. Toisaalta sitten on tietysti tärkeää tämä poliisien voimankäyttö, että he voivat estää silloin kun siitä on vaaraa ihmisille ja voidaan todeta, että nämä on tarkoitettu rikolliseen toimintaan. Siihen ei tällä hetkellä tosiaan ole ollut mahdollista puuttua, jos se laite on esimerkiksi varustettu kuvaamiseen tarkoitetulla välineellä ja sitä on aiottu käyttää laittomaan tiedusteluun tai salakatseluun. Se tuntuu tietenkin käsittämättömältä, mutta meillähän lait monesti laa- haavat vähän perässä, ja tämä on tervetullut lakiesitys.

16.18 Kaj Turunen kok: Arvoisa puhemies! Kiitoksia ministerille tästä lakiesityksestä. Ottaisin kiinni oikeastaan tästä edustaja Hoskosen ajatuksesta siitä, että yksityisyydensuojan rikkominen droneilla on erityisen helppoa, ja sitä on tapahtunutkin. Muistelisin, että jostakin kesämökin yläpuolelta omistaja oli haulikolla ilmeisesti täräyttänyt yhden dronen alas, mikä ei tietenkään ollut lainmukainen keino estää dronen toimintaa, ja muistaakseni hän sai siitä pienen tuomionkin.

No näillä droneilla voidaan kuvata yksityisyydensuojan piiriin kuuluvissa paikoissa, niin kuin kodeissa tai mökeillä, ja olihan tässä Puhemiehenaukiollakin eduskunnassa drone liikuskellut havaintojen mukaan. Ministeriltä kysyn: Minkälaiset mahdollisuudet on käytännössä saada selville tai saada kiinni tällaisissa tapauksissa sääntöjen rikkoja, esimerkiksi lentokiellon rikkoja tai yksityisyydensuojan rikkoja, tämä lennättäjä, joka lennättää dronea rikollisessa tarkoituksessa? Miten helppoa tällaisen asian selvittäminen on? Onko ainut keino vain, että pyritään dronen toimintaa estämään häiritsemällä sen liikkeitä, vai onko meillä keinoja saada tosiasiallisesti lennättäjä kiinni?

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ministeri Mykkänen, vastauspuheenvuoro 3 minuuttia, olkaa hyvä.

16.19 Sisäministeri Kai Mykkänen: Arvoisa puhemies! Kiitos rakentavista kysymyksistä ja myös kannustuksista hallitukselle tämän asian eteenpäinviemiseksi. Näyttää siltä, että ollaan sinänsä tästä lainmuutoksen tarpeellisuudesta varsin yhtä mieltä kaikkien puheenvuoronkäyttäjien kesken.

Sinänsä tällä lakiesityksellä annetaan oikeuksia poliisille puuttua selkeissä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden vaarantavissa tilanteissa tai onnettomuustilanteiden tai poliisin tutkinnan estämistilanteiden kohdalla poliisin toimesta näiden lennokkien lennättämiseen ja ottaa tarvittaessa tällainen lennokki haltuun.

Täytyy todeta, että tässähän ei sinänsä synny vaikkapa kiinteistönomistajalle oikeutta oman käden oikeudella tiputtaa dronea verrattuna nykyiseenkin tilanteeseen, jossa toki kotirauhan rikkominen on myöskin dronen kameran välityksellä kielletty, niin kuin täällä edustaja Hoskonenkin totesi.

Sitten kysymys rangaistavuudesta, rikosvastuusta ja tutkinnan kynnysten madaltamisesta tällaisissa tapauksissa on tietysti laajempi, pääosin rikoslainsäädäntöön liittyvä oikeusministeriön hallinnonalan asia, mutta on varmasti niin, että jos yleistyy tämäntyyppinen salakuvaaminen, yksityisyyden suojan rikkominen dronejen avulla, niin paitsi että meidän pitää pystyä puuttumaan silloin, jos tilanne jatkuu niin pitkään, että poliisi tulee ti-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2018 vp

lanteeseen, eli että silloin tämä laki antaa mahdollisuuksia siihen puuttua, niin pitää voida myös varmistaa, että rikosvastuun kautta oikeus sikäli toteutuu ja myöskin ennaltaehkäisevässä mielessä, niin että vastuu on riittävän selkeä, jotta toistuva käytös tässä suhteessa ei sitten yleisty. Tähän puuttuivat myös edustajat Hänninen ja Turunen erityisesti.

Laservalojen käyttöön edustaja Kiuru puuttui erityisesti lentokenttien osalta. Toki, jos syntyy yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta häiriötilanne esimerkiksi lentokentän tai vastaavan kohteen häiritsemisellä vaikkapa laservalojen kautta tällaisesta miehittämättömästä lennokista, niin silloin poliisi voi sitten tähän toimintaan puuttua, jos se on oikeasuhtaista ja välttämätöntä, ottamalla lennokin haltuun.

Samalla myös edustaja Jalonen mielestäni puuttui ihan oleelliseen asiaan, minkä itsekin mainitsin tuossa alussa, että vaikka tämä laki tietysti puuttuu niihin uhkiin, joita dronet tuovat, niin sinänsähän kyseessä on uusi väline meille kansalaisille niin turvallisuuden takaamiseksi, etsinnöissä ja myöskin kiinniotoissa mutta myös vaikkapa kuljetuspalveluiden uusissa muodoissa ja vaikkapa pelastuspuolenkin välineiden lähelle viemisessä. Luonnollisesti tässä ei olla kieltämässä dronejen lennättämistä eikä myöskään kuljetuspalveluita, ja täytyy ehdottomasti toimia sillä tavalla, että tämä markkina pystyy kehittymään siihen. On pelkästään myönteistä, jos pystytään palveluita tuomaan droneilla lähelle.

16.22 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Näin ministerin läsnäollessa vielä haluan täsmentää kysymystä.

Jos otetaan esimerkkinä vaikka se, että on perhejuhla menossa jossakin järven rannalla ja siellä on ihmisiä paljon koolla ja hyvä tunnelma, kesäinen päivä, ja yhtäkkiä joku marsii sinne videokamera olkapäällä ja kuvaa sitä tilannetta pyytämättä isännän tai omistajan lupaa, niin se on varmasti yksityisyydensuojan loukkaus ja siinä on myös kotirauhan piiriin tunkeuduttu ilman lupaa. Mutta jos sama kaveri ostaa tuolta hyvin varustellusta rautakaupasta itselleen dronen ja pistää siihen kunnan kameran, jolla saa huippuhuivia kuvia, ja lennättää siitä yli ja kuvaa, niin tällaisiin tilanteisiin minun mielestäni pitää saada tähän maahan tarkka lainsäädäntö, että yksityisyydensuojan ja kotirauhan pitää olla voimassa myös näiden lentävien esineiden suhteen. Itsekin muutaman kerran olen havainnut jo, muun muassa viime kesänä pari tilannetta, joissa tällaiset lentävät laitteet kuvasivat. En minä tiedä, mitä ne kuvasivat ja kuka omisti ne laitteet, kenen hallinnassa ne olivat, mutta tuli vain väkisin mieleen, että mihinkähän tuokin tieto menee.

Kyllä mielestäni Suomen eduskunnan pitää tässä asiassa vahva vastuu kantaa, ja toivon, että ministeri ottaa — ja uskon sen, että hän ottaa — hyvin vakavasti tämän tilanteen. Tähän pitää puuttua, saada lainsäädäntö sille tasolle, että yksityisyydensuoja ja kotirauha ovat edelleen koskemattomia, koska ei todellakaan tänä päivänä voi videokamera olkapäällä marssia vaikka perhejuhliin kuvaamaan tilannetta. Dronen avulla se onnistuu, ei tarvita mitään, ja jälkepäin sen selvittäminen, kuka se oli, on lähes mahdotonta, kun kaveri on poistunut. Ja kuten tässä yhdessä puheenvuorossa todettiin, niin sen dronen käyttäjähän voi olla vaikka 500 kilometrin päässä kauko-ohjaamassa tätä laitetta. Elikkä tämän takia tähän pitää saada tiukka, jyrkkä lainsäädäntö ja ennen kaikkea niille tekijöille riittävän kovat sanktiot ja vastuu siitä, että tällaista ei tehdä.

16.24 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Edellä käytetyt puheenvuorot ovat juuri niitä terveisiä, mitä pitää tullakin, ja on pakko nostaa tässä esiin edustaja Raatikaisen tekemä lakialoite, missä salakatselusta käytiin keskustelua. Tämä sopii hyvin siihen yhtey-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2018 vp

teen, että nyt on se mahdollisuus, että meidän todellakin pitää olla nyt jämäköitä siinä, kuinka me sovellamme rikoslaissa olevaa salakatselun pykälää siinä, kun kuvaamistarkoituksessa asennetaan laite johonkin tai tunkeudutaan kotirauhan piiriin, kuten edustaja Hoskonen edellä kuvasi. Minun mielestäni oikeuden yksityisyydensuojaan ja kotirauhaan pitää olla koskematon myös droneista tehtävän kuvaamisen tai videoinnin osalta.

16.25 Katja Hänninen vas: Arvoisa rouva puhemies! Tässä nyt täytyy ehkä jatkokysymys esittää arvostettujen edustajien hyviin puheenvuoroihin liittyen elikkä juuri tämä, että miten sitten on tämä rangaistavuus. Tietysti tämä menisi oikeusministeriön puolelle, mutta on hyvin tärkeää se, että myös yrittäminen olisi rangaistavaa, jotta sitten karsittaisiin tämänöinen toiminta ja vastuu kannettaisiin tämmöisistä mahdollisista teoista. Mikäli siitä ei seuraa mitään sakkoja, ei mitään ehdollisia vankeutta tai vankeusrangaistusta, niin sehän sitten helposti voi olla näin, että no, yritetään, että vaikka jäisikin kiinni, niin sitten ne seuraukset eivät ole juuri mitään. Varmaan tähän myös edustaja Hoskonen viittasi, että on hienoa, että edustaja Raatikainen on tällaisen lakialoitteen tehnyt, mutta mitäs näissä tapauksissa, joihin tämä lakiesitys nyt viittaa, elikkä mikäli tilanne on sellainen, että miehittämätön ilma-alus on varustettu kuvaamiseen tarkoitetuilla välineillä ja sitä aiotaan käyttää laitomaan tiedusteluun tai salakatseluun? Onko tämä teko rangaistavaa tällä hetkellä, ja jos ei ole, niin tuleeko se tämän jälkeen rangaistavaksi?

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Sitten ministerin vastauspuheenvuoro. Riittääkö 2 minuuttia?

16.27 Sisäministeri Kai Mykkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvät edustajat! Todella varmasti tärkeitä puheenvuoroja, ja vien viestin kyllä oikeusministeriöön ja oikeusministerille siitä, että tästä yksityisyydensuojan näkökulmasta rikosvastuuta on syytä nykyisestä tarkastella. Se täytyy tässä edelleen todeta, että sinänsä tämä lakiesitys ei tällä puolella muutosta tuo vaan tämä antaa poliisille valtuudet niissä rajatuissa tapauksissa, joissa on laajempaa onnettomuusvaaraa tai vaaraa yhteiskunnan toiminnalle dronen toiminnasta, ottaa myöskin drone sitten haltuun. Mutta varmasti on tarpeen myöskin varmistaa se, kuten täällä ovat useat edustajat todistaneet, että luonnollista on, että tällä hetkellä yksityisyydensuojan loukkaaminen fyysisellä kuvaamisella maanpinnalta on vaikiintuneesti tuomittavaa ja käytännöt toimivat, mutta tällaisissa tapauksissa, joita nyt enenevästi on, että ilman kautta kuvataan, varmasti tapausten selvittäminen on sinänsä jo vaikeaa ja myöskin sitten oikeuskäytäntö on vielä muodostumatta, ja täytyy varmistaa, että laki antaisi mahdollisimman selvän viestin siitä, että tätä ei kannata edes yrittää ja että poliisilla on selkeät mahdollisuudet sitten viedä rikosilmoituksista asioita eteenpäin, jos siihen päästään. Katsotaan, se voi vaatia sitten tietysti mahdollisuutta puuttua teknisin keinoin myöskin tähän lennättämiseen, ja siinä täytyy punnita sitten erilaisia oikeuksia. Mutta vien viestin eteenpäin.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.